

EXPUNERE DE MOTIVE

Sistemele de calitate la nivelul Uniunii sau la nivel național, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor pentru produsele agricole și alimentare, oferă consumatorilor asigurări cu privire la calitatea și la caracteristicile produselor sau ale procesului de producție utilizat ca urmare a participării fermierilor și producătorilor la aceste scheme, conferă valoare adăugată produselor în cauză și sporesc oportunitățile de piață ale acestora.

Calitatea și diversitatea producției agricole, piscicole și de acvacultură din România ca și parte a Uniunii Europene reprezintă unul dintre punctele forte ale producătorilor agroalimentari din România și contribuie în mod semnificativ la patrimoniul cultural și gastronomic național și european. Acest fapt se datorează competențelor și hotărârii agricultorilor și producătorilor din România, care au păstrat vîi tradițiile și, în același timp, au ținut seama de metodele și materialele de producție noi.

Cetățenii și consumatorii prezenți pe piața internă a UE solicită din ce în ce mai frecvent atât produse de calitate, cât și produse tradiționale, fiind preocupați, de asemenea, de menținerea diversității producției agricole. Această situație generează o cerere de produse agricole sau alimentare cu anumite caracteristici identificabile prin Sisteme de calitate voluntare.

Producătorii și procesatorii pot continua să ofere o gamă diversificată de produse de calitate numai dacă sunt răsplătiți în mod corespunzător pentru eforturile depuse. Aceasta presupune ca ei să aibă capacitatea de a informa cumpărătorii și consumatorii în privința caracteristicilor propriilor produse, în condiții de concurență loială. De asemenea, aceasta presupune ca producătorii să își poată identifica în mod corect produsele pe piață.

Folosirea unor sisteme de calitate pentru producători prin care aceștia să fie recompensați pentru eforturile lor de a produce o gamă diversificată de produse de calitate poate fi benefică pentru economia rurală. Acest lucru este valabil în special în cazul zonelor defavorizate, în zonele montane și în regiunile ultra periferice, în care sectorul agricol constituie o parte importantă a economiei și în care costurile de producție sunt ridicate. Astfel, sistemele de calitate pot completa și contribui la politica de dezvoltare rurală, dar și la politicile de sprijin al pieței și al veniturilor aplicate în cadrul politicii agricole comune (PAC). Acestea pot contribui în special în regiunile în care sectorul agricol are o pondere economică mai importantă și, mai ales, în regiunile defavorizate.

Prioritățile politice Europa 2020, astfel cum sunt prezentate în Comunicarea Comisiei intitulată „Europa 2020: O strategie europeană pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii”, includ obiectivul de a realiza o economie competitivă bazată pe cunoaștere și inovare și obiectivul de a promova o economie cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, prin care să se asigure coeziunea socială și teritorială. Prin urmare, politica în domeniul calității produselor agricole ar trebui să ofere producătorilor instrumentele corespunzătoare de identificare și promovare a acelor produse ale lor care au caracteristici specifice, protejând în același timp producătorii respectivi împotriva practicilor neloiale.

În ultimii ani România se confruntă cu un puternic deficit de balanță comercială în domeniul agroalimentar. Comerțul exterior este dominat de produsele agricole neprelucrate, în timp ce pe piața națională se introduc cantități importante de produse alimentare cu valoare adăugată. Putem concluziona că ajutoarele oferite fermierilor prin programele de susținere naționale și europene nu reușesc să aducă valoare adăugată produselor ci doar un avantaj de preț în negocieri, fapt care nu contribuie la o dezvoltare durabilă a sectorului agroalimentar românesc și european.

Prin propunerea legislativă de înființare a Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare – ACMIPA se urmărește modelul aplicat la nivel european prin delegarea de la DG AGRI a competențelor de marketing pentru produsele agroalimentare de calitate către CHAFEA. Această agenție executivă europeană, cu sediul în Luxemburg, implementează toate programele de informare și promovare realizate de COM la nivelul pieței interne cât și a statelor terțe, implementând politicile publice europene în domeniul promovării.

La elaborarea propunerii legislative s-a avut în vedere și modelul existent în alte state membre cu experiența în domeniul calității și marketingului produselor agroalimentare, cum ar fi Franța, Austria, Italia.

Asigurarea respectării uniforme în întreaga Uniune a drepturilor de proprietate intelectuală aferente produselor certificate conform schemelor voluntare de calitate instituite la nivel național și european.

Obiectivele specifice ale protejării produselor certificate asigură obținerea de către fermieri și producători a unui profit echitabil pentru calitățile și caracteristicile unui anumit produs sau ale metodei de producție a acestuia și furnizează informații clare privind produsele cu caracteristici specifice legate de sistemul de calitate implementat, permițând astfel consumatorilor să ia decizii mai informate legate de achiziție.

Un cadru care protejează produsele de calitate certificate conform unei scheme voluntare de calitate facilitează dezvoltarea instrumentelor de marketing, deoarece abordarea mai uniformă rezultată asigură o concurență loială între producătorii de produse marcate cu astfel de mențiuni și sporește credibilitatea produselor în ochii consumatorilor.

Pentru a nu se crea condiții de concurență neloială, toți producătorii, inclusiv cei dintr-o țară terță, ar trebui să poată utiliza un sistem de certificare voluntară a calității produselor, cu condiția ca produsul în cauză să îndeplinească cerințele din caietul de sarcini corespunzător și ca producătorul să fie supravegheat prin intermediul unui sistem de controale.

Obiectivul principal al agenției este acela de a crește numărul de sisteme de calitate recunoscute la nivel european pentru produsele agroalimentare românești și de certificare a produselor conform sistemelor de calitate facultative instituite la nivel național și european, în vederea promovării acestora:

a) schemele de calitate instituite în cadrul următoarelor regulamente și dispoziții, fără a ne limita însă la acestea:

(i) Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare (JO L 343, 14.12.2012, p. 1).

(ii)Regulamentul (CE) nr. 834/2007 al Consiliului din 28 iunie 2007 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, precum și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 2092/91 (JO L 189, 20.7.2007, p. 1).

(iii)Regulamentul (CE) nr. 110/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 ianuarie 2008 privind definirea, desemnarea, prezentarea, etichetarea și protecția indicațiilor geografice ale băuturilor spirtoase și de abrogare a Regulamentului (CEE) nr. 1576/89 al Consiliului (JO L 39, 13.2.2008, p. 16).

(iv)Regulamentul (CEE) nr. 1601/91 al Consiliului din 10 iunie 1991 de stabilire a normelor generale privind definirea, descrierea și prezentarea vinurilor aromatizate, a băuturilor aromatizate pe bază de vin și a cocteilurilor aromatizate din produse vitivinicole (JO L 149, 14.6.1991, p. 1).

(v)partea II titlul II capitolul I secțiunea 2 din Regulamentul (UE) nr. 1308/2013 al Consiliului în ceea ce privește vinul.

b)schemele de calitate, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor agricole, pentru produse agricole și alimentare sau pentru bumbac, recunoscute de statele membre ca îndeplinind următoarele criterii:

(i)specificitatea produsului final din cadrul acestor scheme derivă din obligații clare privind garantarea:

- caracteristicilor specifice ale produselor,
- metodelor specifice de cultivare sau de producție, sau
- unei calități a produsului final care depășește semnificativ standardele comerciale aplicabile produselor de larg consum în ceea ce privește sănătatea publică, sănătatea animalelor sau a plantelor, bunăstarea animalelor sau protecția mediului;

(ii)schema este deschisă tuturor producătorilor;

(iii)schema implică respectarea unor specificații obligatorii ale produsului, acest lucru fiind verificat de autoritățile publice sau de un organism independent de inspecție;

(iv)schema este transparentă și asigură trasabilitatea completă a produselor; sau

c)scheme voluntare de certificare a produselor agricole recunoscute de statele membre ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare.

Valoarea adăugată a sistemelor de calitate depinde de încrederea clientului. Aceasta este credibilă numai dacă este însoțită de metode eficiente de verificare și control. Respectivul sistem de calitate ar trebui să fie supus unui sistem de monitorizare format din controale oficiale, în conformitate cu principiile prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 882/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind controalele oficiale efectuate pentru a asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și produsele alimentare și cu normele de sănătate animală și de bunăstare a animalelor și ar trebui să includă un sistem de controale în toate etapele producției, prelucrării și distribuției.

Aplicarea măsurilor prevăzute de proiectul de act normativ permite:

- creșterea numărului de produse certificate conform unui sistem de calitate instituit la nivel european;

- instituirea de catre MADR a unor sisteme voluntare pentru certificarea calitatii, recunoscute la nivel european;
- recunoasterea de catre MADR a unor sisteme voluntare pentru certificarea calitatii produselor agroalimentare promovate de catre parti interesate (asociatii, GAL-uri, etc) in conformitate cu legislatia si orientarile europene in materie;
- informarea si promovarea catre consumator a schemelor de calitate voluntara recunoscute;
- elaborarea si implementarea proiectelor pentru participarea produselor certificate de calitate la programe nationale si europene finantate integral sau partial.
- consilierea si indrumarea producatorilor in domeniul calitatii si marketingului produselor agroalimentare de calitate;
- elaborarea de politici publice in domeniul calitatii produselor agroalimentare de calitate certificata. In anul 2017 existau oficial peste 270.000 ha certificate ecologic. In zona de deal si de munte se practica in mare parte o agricultura tradiționala, care respecta cerințele europene pentru certificare BIO. Este nevoie de o minima consultanta si suport pentru certificarea micilor ferme pana la 20 ha sau 20 UVM si astfel, toate produsele fermei, pot obține produse bio. fiecare ha te teren agricol certificat ecologic oferă garanția ca nu sunt folosite substanțe chimice de sinteza. impactul agriculturii ecologice asupra mediului este puternic pozitiv. acest efect pozitiv se regăsește si asupra sănătății consumatorilor.

Față de cele prezentate, am inițiat propunerea legislativă, pe care o spunem spre dezbatere și adoptare Parlamentului în procedură de urgență.

INIȚIATORI,

Senator PSD – Doina SILISTRU

Deputat PSD – Alexandru STĂNESCU,

Senator PSD – Ioan STAN

Deputat PSD – Ioan DÎRZU

Coinițiatori ai propunerii legislative pentru înființarea Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare:

DEPUTAȚI			
Nr. crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	Dan CIOCAN	PSD	
2.	Iuliu-Emanuel HAVRICI	PSD	
3.	Nicu NIȚĂ	PSD	
4.	Dănuț PĂLE	PSD	
5.	Constantin-Ciprian ȘERBAN	PSD	
6.	Ioan TEREĂ	PSD	
7.	Ioan Sorin ROMAN	PSD	
8.	Valeriu STERIU	PSD	
9.	Marian-Sorinel VRĂJITORU	PSD	
10.	Neculai IFTIMIE	PSD	
11.	Ionel-Marius IANCU	PSD	
12.	Ică Florică CALOTĂ	ALDE	
13.	Florin-Toma PETCU	ALDE	
14.	MOVILĂ PEIRU	PMP	
15.			
16.			
17.			

Coinițiatori ai propunerii legislative pentru înființarea Agenției pentru Calitatea și Marketingul Produselor Agroalimentare:

SENATORI			
Nr. crt.	Numele și prenumele	Grupul parlamentar	Semnătura
1.	Paul STĂNESCU	PSD	
2.	Lucian TRUFIN	PSD	
3.	Emilia ARCAN	PSD	
4.	Nicolae AVRAM	PSD	
5.	TANCOZS BAPNA	USMR	
6.	Gheorghe BTEIU	PRD	
7.	MIREA SIKINICU	PSD	
8.	COVACIU SEVERICA		
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			